Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy

56-400 Oleśnica, ul. Wojska Polskiego 56
tel. +48 71 314 01 72, +48 607 158 071
www.pceik.pl sekretariat@pceik.pl

PCEiK.PODN.4390.20.2026 Oleśnica, 26.10.2026 r.

REGULAMIN

IX POWIATOWEGO KONKURSU HUMANISTYCZNEGO „Korzenie i skrzydła – humanistyczne dziedzictwo Biblii”

dla uczniów klas VIII szkół podstawowych

Termin konkursu: 17.03.2027 r. godz. 10:00

§ 1.
Postanowienia wstępne

1. Organizatorem Konkursu jest Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy (dalej PCEiK) ul. Wojska Polskiego 56, e-mail: **pceik@pceik.pl,** www.pceik.pl, tel. 71 314 01 72.
2. Konkurs adresowany jest do uczniów klas VIII szkół podstawowych powiatu oleśnickiego.
3. Konkurs jest bezpłatny.
4. Osoba do kontaktu: **Ewa Grzesik.**
5. Link do strony konkursu: Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury - KONKURSY - 2026/2027

§ 2.
Cele Konkursu

1. **Cele edukacyjne:**
   a. rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów literackich i kulturowych, ze szczególnym uwzględnieniem motywów biblijnych;
   b. pogłębianie wiedzy o Starym i Nowym Testamencie jako fundamentach kultury europejskiej;
   c. doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji dzieł sztuki inspirowanych Biblią (malarstwo, rzeźba, grafika, film);
   d. kształcenie umiejętności dostrzegania kontekstów historycznych, kulturowych, społecznych i religijnych w utworach literackich;
   e. rozwijanie kompetencji językowych: poprawność gramatyczna, ortograficzna, interpunkcyjna, świadome stosowanie środków stylistycznych;
   f. doskonalenie umiejętności tworzenia wypowiedzi argumentacyjnych, w tym formułowania tezy, argumentów, wniosków oraz stosowania etyki wypowiedzi;
   g. wzmacnianie umiejętności pracy z tekstem: streszczanie, parafrazowanie, wyszukiwanie informacji, cytowanie;
   h. utrwalanie znajomości związków frazeologicznych pochodzących z Biblii i ich funkcjonalnego użycia.

2. **Cele wychowawcze:**
   a. kształtowanie postaw szacunku wobec dziedzictwa kulturowego, tradycji i wartości uniwersalnych obecnych w Biblii;
   b. rozwijanie wrażliwości moralnej, etycznej i duchowej poprzez kontakt z tekstami o charakterze ponadczasowym;
   c. budowanie postawy dialogu, otwartości i zrozumienia wobec różnych przekonań oraz interpretacji tekstów kultury;
   d. wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej i historycznej poprzez poznawanie korzeni europejskiej tradycji humanistycznej;
   e. rozwijanie umiejętności współpracy, zdrowej rywalizacji i kultury dyskusji;
   f. kształtowanie postawy samodzielności, wytrwałości i rzetelności w przygotowaniu do konkursu.

§ 3.

Zakres wiedzy i umiejętności objętych konkursem

Uczeń spełnia wymagania szczegółowe i zna obowiązkowe pozycje lekturowe określone w podstawie programowej dla klas IV–VI.

Wymagania szczegółowe z zakresu klas VII-VIII.

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

a. rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;
b. rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epopeja, tragedia i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich;
c. rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje;
d. zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach;
e. określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
f. określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;
g. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi;
h. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty np. biograficzny, historyczny, kulturowy, społeczny.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

a. wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego;
b. porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;
c. interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia);
d. określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;
e. znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

a. rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;
b. rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone;
c. odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

a. dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, określa ich funkcje w tekście.

3. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

a. wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych;
b. poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne;
c. poprawnie zapisuje samogłoski ustne i nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne;
d. zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki.

Uczeń:

a. funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
b. gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi;
c. tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych;
d. wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;
e. odróżnia przykład od argumentu;
f. przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego;
g. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
h. rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń:

a. tworzy spójne wypowiedzi w formach gatunkowych: rozprawka, podanie, przemówienie;
b. wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza i parafrazuje;
c. formułuje pytania do tekstu.

Lektury

Lektury obowiązkowe ujęte w podstawie programowej klas IV-VI oraz poniższe lektury z zakresu klas VII-VIII:

1. Adam Mickiewicz, Dziady część II;
2. Jan Kochanowski, wybór fraszek, wybrana pieśń, treny VII i VIII;
3. Adam Mickiewicz, Pan Tadeusz (księgi: I, II, IV, X, XI,XII);
4. wybrane wiersze poetów wskazanych w klasach IV–VI, a ponadto wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława, Miłosza, Tadeusza Różewicza, Wisławy Szymborskiej.

Wiedza i umiejętności spoza podstawy programowej:

Znajomość opowieści biblijnych:

Stary Testament

1. Stworzenie świata i człowieka (Adam i Ewa)
2. Grzech pierworodny i wygnanie z raju
3. Kain i Abel
4. Arka Noego i potop
5. Wieża Babel
6. Dziesięć Przykazań
7. Dawid i Goliat
8. Król Salomon i jego mądrość
9. Hiob i jego cierpienie
10. Jonasz i wielka ryba

Nowy Testament

1. Narodzenie Jezusa
2. Pokłon Trzech Króli
3. Rozmnożenie chleba
4. Wskrzeszenie Łazarza
5. Przypowieść o synu marnotrawnym
6. Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie
7. Ostatnia Wieczerza
8. Męka i śmierć Jezusa
9. Zmartwychwstanie Jezusa
10. Niewierny Tomasz

Znajomość i umiejętność użycia związków frazeologicznych wywodzących się z Biblii.

§ 4.
Organizacja i etapy zawodów

1. Konkurs przebiega w dwóch etapach:
   a. Etap szkolny, kończący się wyłonieniem 2 osób do konkursu na szczeblu powiatowym.
   b. Szczebel powiatowy.

§ 5.
Harmonogram konkursu:

Etap/ szczebel		Data	Miejsce
1.	**Etap szkolny**	Etap szkolny we własnym zakresie	Macierzysta szkoła ucznia
Zgłoszenie uczniów do PCEiK (zał. nr 1)		do 19.02.2027 r.	Zał. nr 1 – Zgłoszenie do konkursu
Oświadczenie RODO wypełnione w systemie przez rodzica lub opiekuna (zał. nr 2)		do 25.02.2027 r.	Zał. nr 2 – Oświadczenie RODO
2.	**Szczebel powiatowy**	17.03.2027 r.	Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy, ul. Wojska Polskiego 56

§ 6.
Procedura przeprowadzenia konkursu

1. **Sposób przeprowadzania poszczególnych etapów konkursu:**
   a. Etap szkolny
   - Uczestnikiem konkursu jest uczeń klasy VIII szkoły podstawowej powiatu oleśnickiego.
   - Dyrektor szkoły macierzystej powołuje Szkolną Komisję Konkursową, w skład której wchodzą minimum 2 osoby w tym dyrektor szkoły lub jego zastępca (pełniący rolę przewodniczącego Szkolnej Komisji Konkursowej odpowiedzialnego za organizację etapu szkolnego konkursu) oraz nauczyciele języka polskiego lub przedmiotów pokrewnych.
   - Szkolna Komisja Konkursowa wyznaczona przez dyrektora szkoły przeprowadza etap szkolny konkursu na terenie macierzystej szkoły ucznia.
   - Na etapie szkolnym konkursu nauczyciele prowadzący uczniów samodzielnie przygotowują pytania konkursowe i dokonują sprawdzenia ich wiedzy i kompetencji.
   - Szkolna Komisja Konkursowa odpowiedzialna jest za przeprowadzenie etapu szkolnego konkursu, w tym w szczególności dokonanie prekwalifikacji uczniów do wzięcia udziału w konkursie i zapewnienia kontrolowanej samodzielności pracy na etapie szkolnym konkursu.
   - Komisja Szkolna stosuje zakres wymagań określony w regulaminie.
   - Szkolna Komisja Konkursowa dokonuje oceny prac uczniów.
   - Dwoje uczniów z największą liczbą uzyskanych punktów przechodzi do szczebla powiatowego konkursu.
   - Zgłoszenie do konkursu (załącznik nr 1) wypełnione w systemie przez szkołę oraz oświadczenie RODO (załącznik nr 2) wypełnione w systemie przez rodzica lub opiekuna prawnego należy przesłać elektronicznie.
   - Szkoła zapewnia uzyskanie zgody rodzica lub opiekuna prawnego na udział ucznia w szczeblu powiatowym konkursu.

   b. **Szczebel powiatowy**
   - Dyrektor PCEiK powołuje Powiatową Komisję Konkursową.
   - W skład Powiatowej Komisji Konkursowej wchodzą 3 osoby, w tym nauczyciele języka polskiego lub przedmiotów pokrewnych.
   - Powiatowa Komisja Konkursowa odpowiedzialna jest za przeprowadzenie szczebla powiatowego konkursu, w tym w szczególności za zapewnienie kontrolowanej samodzielności pracy.

- Wszystkie prace ocenia się według jednakowego klucza odpowiedzi.
- O zdobytym miejscu decyduje liczba uzyskanych punktów.
- W przypadku braku możliwości uzyskania rozstrzygnięcia Powiatowa Komisja Konkursowa przyznaje miejsca równorzędne.
- Powiatowa Komisja Konkursowa przeprowadzająca szczebel powiatowy konkursu może zdyskwalifikować ucznia na skutek stwierdzenia niesamodzielnej pracy, korzystania z niedozwolonych pomocy lub niedotrzymania przez niego czasu przeznaczonego na napisanie pracy.
- Powiatowa Komisja Konkursowa w wyznaczonym terminie dokonuje oceny prac uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez Organizatora i ogłasza wyniki konkursu.
- Powiatowa Komisja Konkursowa sporządza protokół zawierający wyniki i przyznane miejsca.

§ 7.
Przebieg konkursu

1. Konkurs polega na rozwiązaniu zadań zamkniętych i otwartych. Ilość punktów możliwych do zdobycia w zadaniach będzie podana w arkuszu konkursowym.
2. Czas przewidziany na rozwiązanie zadań konkursowych na etapie powiatowym wynosi 100 minut.
3. Podstawowe zasady regulujące przebieg konkursu określają procedury dostępne pod linkiem: Procedury organizacji konkursów PCEiK w roku szkolnym 2026/2027

§ 8.
Nagrody i wyróżnienia

1. Tytuł laureata konkursu zostanie przyznany zdobywcom I, II i III miejsca wg liczby uzyskanych punktów.
2. Wyniki konkursu zostaną umieszczone na stronie www.pceik.pl w zakładce Konkursy.
3. Rozdanie nagród i dyplomów odbędzie się podczas **GALI LAUREATÓW PCEiK w Oleśnicy**.

§ 9.
Tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołania od wyników konkursu

1. Odwołanie przysługuje od wyników ustalonych przez komisję konkursową na każdym etapie konkursu.
2. Do wniesienia odwołania od wyników konkursu na etapie szkolnym uprawniony jest rodzic lub opiekun prawny uczestnika konkursu, który dokonał wglądu w pracę.
3. Do wniesienia odwołania od wyników konkursu na szczeblu powiatowym uprawniony jest nauczyciel, rodzic lub opiekun prawny uczestnika konkursu, który dokonał wglądu w pracę.
4. Sprawdzone i ocenione prace konkursowe mogą być udostępniane jednorazowo do wglądu wyłącznie:
   a) uczestnikom konkursu,
   b) nauczycielowi,
   c) rodzicom lub opiekunom prawnym uczestnika konkursu.
5. Organizator etapu szkolnego lub szczebla powiatowego zapewnia możliwość wglądu do pracy konkursowej lub jej kopii/skanu w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku, w siedzibie szkoły lub PCEiK, odpowiednio do etapu konkursu. Wgląd do pracy konkursowej lub jej kopii/skanu odbywa się na podstawie złożonego pisemnego wniosku, w obecności przewodniczącego komisji, członka komisji konkursowej lub innej wskazanej osoby, odpowiednio: w siedzibie szkoły, w której odbywał się konkurs – w przypadku etapu szkolnego, lub w siedzibie PCEiK – w przypadku szczebla powiatowego.
6. Odwołanie powinno być sporządzone w formie pisemnej i wskazywać konkretne zadania konkursowe, których punktacja jest kwestionowana, wraz z uzasadnieniem zgłaszanych zastrzeżeń.
7. Odwołanie należy złożyć w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu do pracy uczestnika: w sekretariacie szkoły (etap szkolny) lub w sekretariacie PCEiK (szczebel powiatowy).
8. Odwołania złożone po terminie lub z naruszeniem trybu wnoszenia odwołań określonego w niniejszym regulaminie nie będą rozpatrywane.
9. Dyrektor szkoły (na etapie szkolnym) lub Dyrektor PCEiK (na szczeblu powiatowym), w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia odwołania, rozpatruje je i informuje wnioskodawcę o podjętej decyzji.

10. Decyzja Dyrektora podjęta w wyniku rozpatrzenia odwołania jest ostateczna, nie stanowi decyzji administracyjnej w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

§ 10.
Postanowienia końcowe

1. Na organizatorach poszczególnych etapów spoczywa obowiązek stosowania przepisów z zakresu ochrony danych osobowych (RODO).
2. Informacje o zmianach organizacyjnych są przekazywane zgłaszanym szkołom i publikowane na stronie Organizatora konkursu. Po rozpoczęciu szkolnego etapu konkursu zmiany nie mogą rozszerzać zakresu wymagań ani zmieniać kryteriów oceny.
3. W sprawach organizacyjnych nieuregulowanych w regulaminie rozstrzyga Organizator, z zachowaniem równych zasad udziału dla wszystkich.
4. Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest akceptacja niniejszego regulaminu.

Autor zadań konkursowych:
Dorota Siemaszko-Babij – konsultant do spraw języka polskiego w Powiatowym Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy

Dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy

Renata Marmajewska

Załączniki:
Zał. nr 1: Zgłoszenie do konkursu
Zał. nr 2: Oświadczenie RODO wypełnione przez rodziców lub opiekunów uczestnika konkursu